

Husleje saa vel som til Tjenestefolk og lignende. Det forekommer mig, at alt det kan passende føres ind under Udtrykket: Udgifter til Husholdning, men skulde der være nogen Tvivl i den Henseende, synes jeg ikke, at der kan anføres noget imod efter Husholdningen at indføre derunder indbefattet Husleje, Tjenestefolks Løn og deslige.

§ 26 have vi optaget efter den gældende Lov, fordi man vistnok nu er temmelig enig om dennes Forstaaelse. Det eneste Punkt, som kunde anses for tvivlsomt ved Loven af 7de Maj 1880, nemlig det, om Hustruen ogsaa kan forpligte sig saaledes, at der for hendes Forpligtelser kan søges Fyldestgørelse i tilkommende Selverhverv, det er jo nu afgjort ved § 13, 2det Stk., saaledes at det ikke længer kan staa som noget tvivlsomt Spørgsmaal, og hvorledes for øvrigt den omtalte Lov er at forstaa og anvende, tror jeg ikke, at der har været nogen egentlig Tvivl om. Naar der tales om Hustruens Samtykke, maa der herved forstaaes ikke blot, at Hustruen ganske i Almindelighed har samtykket i, at Manden stiftede denne Gæld, men ogsaa, at hun har samtykket i, at den maatte søges fyldestgjort i hendes selverhvervede Gods. — Naar man ikke har ment at burde gøre § 15 anvendelig paa de Tilfælde, som omtales i § 26, saa er det jo med Forsæt, og der er gjort et Par Bemærkninger i Motiverne til Begrundelse deraf. Det er ifølge den Betragtning, at man har ment, at en saadan Begrænsning som den, § 15 omhandler, ikke efter den gældende Ret finder Sted med Hensyn til Hustruens Selverhverv, og som Følge deraf maatte man overveje det Spørgsmaal, om det virkelig var nødvendigt i saa Henseende at gøre nogen Forandring. Og mod at gøre en saadan Forandring kan der anføres det, at Hustruens Selverhverv som oftest ikke vil være noget særdeles betydeligt, hvorimod hendes Særeje kan være meget betydelige Formuegenstande. Og for det andet kan det ogsaa siges, at Erfaringen vistnok i det hele vil have lært, at Folk passé betydeligt bedre paa det, de selv have maattet fortjene, end paa, hvad der maatte være tilfaldet dem ved Arv eller paa anden saadan Maade. Men skulde man finde, at der kunde være særegen Grund til ogsaa paa det Omraade, § 26 befatter sig med, at indføre den Begrænsning, § 15 omtaler, saa vil der vel heller ikke kunne indvendes noget principielt herimod.

Hvad Kapitel V. angaar, ere de Bemærkninger, der ere fremkomne, navnlig

blevne rettede imod, at der tillægges Overøvrigheden en saa stor og vidtgaende Myndighed som denne at bestemme Fællesboets Deling til Trods for Mandens Protest. Det er jo ogsaa i Motiverne indrømmet, at det er en meget stor Myndighed, der saaledes tillægges Overøvrigheden, og at det er en for Manden overordentlig vigtig, indgribende og skæbnsvanger Bestemmelse, den, at Boet skal deles. Men jeg tror paa den anden Side, at det er ganske umuligt at henlægge det Spørgsmaal til Retternes Afgørelse under vor nuværende Procesmaade; dens store Langsomhed gør, at en saadan Afgørelse ikke hensigtsmæssig kan henlægges til Domstolene, thi da man ikke godt kan afskære Appel i saadant Tilfælde — som jo vil være et særdeles vigtigt og indgribende Spørgsmaal for den paagældende — og da det i de aller fleste Tilfælde vil dreje sig om meget mere end summa appellabilis, endogsaa til Højesteret, vil det være meget længe. Vi vide alle sammen, at det med største Letthed kan komme til at være et Par Aar, inden den endelige Afgørelse af saadanne Sager kunde komme til at foreligge, og saa vil Skaden virkelig være sket. Hvis man saa vil sige, at der maaske kunde træffes Forholdsregler, hvorved status quo bevares, maa det erindres, at det vilde være en Tilstand, der for Manden næsten vilde være værre end at faa Formuefællesskabet hævet, at han maaske et Par Aar vilde være udelukket fra Raadighed over Fællesboet, og det maatte Manden være, naar man virkelig vilde bevare status quo. Endelig maa man paa den anden Side erindre, at man dog efter vor Lovgivning overlader til Overøvrigheden og Justitsministeriet at give Separation fra Bord og Seng og derigennem ogsaa indirekte Ophevelse af Formuefællesskabet, uden at man behøver at gaa til Domstolene eller kan gaa til Domstolene i Anledning af det Spørgsmaal. Derfor har det forekommet os, at der ikke var mere Betænkelighed ved at lægge dette Spørgsmaals Afgørelse i Overøvrighedens Haand end ved at lægge Spørgsmaalet om Separation fra Bord og Seng i Overøvrighedens Haand. En anden Sag vilde det jo være, naar vor Proces var saaledes indrettet, at forskellige Afgørelser som f. Eks. denne og den dermed noget beslægtede Afgørelse: Umyndiggørelse, kunde finde Sted under judicielle Former, som tillige vare nogenlunde hurtige; men det kan man jo ikke opnaa, saa længe vor Rettergang er indrettet, som den er. Derfor er det, vi have ment, at naar man ikke